

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์การสอนสังคมศึกษาแบบมีส่วนร่วม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
โรงเรียนพระปริยัติธรรมวัดมหาสวสดีวิทยา จังหวัดนครปฐม

The Development of Achievement of the Participatory Teaching on Social
Studies of the 1st School Students of Phrapariyattidhamma Watmahasawat
Witthaya school Nakhon Pathom Province

นายวีรพงศ์ พิชัยเสนาณรงค์, ผศ.ดร.ชวาล ศิริวัฒน์, ผศ.ดร.นิเวศน์ วงศ์สุวรรณ

Mr. Weerapong Pichaisenanarong, Asst. Prof. Dr. Chaval Siriwat, Asst. Prof. Dr. Niwes Wongsuwan

นักวิชาการคอมพิวเตอร์

E-mail: Weerapong@gmail.com

วันที่รับบทความ (Received) : 10 เมษายน 2564

วันที่แก้ไขบทความ (Revised) : 17 พฤษภาคม 2564

วันที่ตอบรับบทความ (Accepted) : 1 มิถุนายน 2564

บทคัดย่อ (Abstract)

การวิจัยเรื่องนี้ ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาผลสัมฤทธิ์การสอนสังคมศึกษาแบบมีส่วนร่วม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนพระปริยัติธรรมวัดมหาสวสดีวิทยา จังหวัดนครปฐม มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้น คือคะแนนผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนของนักเรียนมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) = 13.87 คะแนนผลสัมฤทธิ์หลังเรียน (\bar{X}) = 19.65 และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานก่อนเรียน (S.D.) = 2.54 หลังเรียน (S.D.) = 2.39 ค่าความต่างเฉลี่ยเท่ากับ 1.28 ส่วนค่าสถิติทดสอบ t มีค่าเท่ากับ 25.049 สรุปผลพบว่าคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และระดับพึงพอใจของการวิจัยเรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์การสอนสังคมศึกษาแบบมีส่วนร่วม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนพระปริยัติธรรมวัดมหาสวสดีวิทยา จังหวัดนครปฐม ในภาพรวมอยู่ในระดับ “มาก”

คำสำคัญ : การพัฒนา, ผลสัมฤทธิ์, การสอนสังคมศึกษา

Abstract

The thesis entitled from the study of the development of achievement of the participatory teaching on social studies of the 1st year secondary school students of Phrapariyattidhamma Watmahasawat Witthaya school, Nakhon Pathom province, it was found that the students have a better achievement, by which the achievement before learning of students has the average (\bar{X}) equal to 13.87, with a standard deviation of 2.55.

While the achievement after learning has the average (\bar{X}) equal to 19.65, with a standard deviation of 2.39. The average difference is equal to 1.28. The t-test statistics are equal to 25.049. In conclusion, it is found that after learning has a higher score than before learning with a statistically significant difference at 0.05 level and the satisfaction level of the research on the development of the achievement of the participatory teaching on social studies of the 1st year secondary school students of Phrapariyattidhamma Watmahasawat Witthaya school, Nakhon Pathom province, overall found to be at a high level.

Keyword: Development, Achievement, the Participatory Teaching.

บทนำ (Introduction)

ความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีในปัจจุบัน ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทุกๆด้าน เช่น สังคม การเมือง เศรษฐกิจ และที่สำคัญที่สุดคือด้านการศึกษา ซึ่งการศึกษาในปัจจุบันกล่าวได้ว่าเป็นการศึกษาของศตวรรษที่ 21 เป็นการศึกษาสมัยใหม่ ซึ่งการจัดการเรียนการสอนเป็นสิ่งที่ผู้สอนควรมีการนำนวัตกรรมมาช่วยในการเรียนการสอน มีการออกแบบและวางแผนอย่างรอบคอบ และควรปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เพื่อให้ผู้เรียนสนุกกับการเรียนรู้ เกิดความรู้สึกรักอยากเรียนรู้ และได้รับความรู้มากที่สุด โดยผู้สอนจะต้องปฏิรูปการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับผู้เรียน ซึ่งในปัจจุบันมีการนำจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม (Active Learning) เข้ามามีบทบาทที่ทำให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจในการเรียนรู้ เป็นการจัดการเรียนรู้เชิงรุกที่มีทั้งกิจกรรม วิธีการ หรือรูปแบบการสอนซึ่งทำให้ผู้เรียนสนใจบทเรียน และสามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้นได้

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 ในหมวดบททั่วไปความมุ่งหมายและหลักการมาตรา 6 การจัดการศึกษา "ต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข" ซึ่งหมวด 1 มาตราที่ 22 มีสอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมไว้ "ว่าการจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด โดยกระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ และมาตราที่ 24 (1) จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล (2) ฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาและ (3) จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติ ให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง" (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545 : 12)

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ซึ่งมีนโยบายและแนวทางในเรื่องการจัดการเรียนรู้ โดยได้ให้ความสำคัญกับความสามารถด้านการคิด และการแก้ปัญหาโดยได้กำหนดไว้ในสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน 5 ประการ การเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสารด้วยหลักเหตุผล และความถูกต้อง ตลอดจนการเลือกใช้วิธีการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเองและสังคม ประการที่สอง ความสามารถในการคิดเป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดเป็นระบบ เข้าใจความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่าง ๆ ในสังคม แสวงหาความรู้นำมาประยุกต์ความรู้มาใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหา และมีการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อตนเอง สังคม และสิ่งแวดล้อม ประการที่สาม ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต เป็นความสามารถในการนำกระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้อย่างต่อเนื่องการทำงาน และการอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล การจัดการปัญหาและความขัดแย้งต่าง ๆ อย่างเหมาะสม การปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม การรู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น ประการที่ห้า ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเป็นความสามารถในการเลือกและใช้เทคโนโลยีด้านต่าง ๆ และมีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาตนเองและสังคมในด้านการเรียนรู้การสื่อสาร การทำงาน การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ถูกต้องเหมาะสม และมีคุณธรรม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551 : 132)

Active Learning คือกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้ลงมือกระทำ และได้ใช้กระบวนการคิดเกี่ยวกับสิ่งที่เขาได้กระทำลงไป และเป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภายใต้สมมติฐานพื้นฐาน 2 ประการ คือ (1) การเรียนรู้เป็นความพยายามโดยธรรมชาติของมนุษย์และ (2) แต่ละบุคคลมีแนวทางในการเรียนรู้ที่แตกต่างกันโดยผู้เรียนจะเปลี่ยนบทบาทจากผู้รับความรู้ (Receive) ไปสู่การมีส่วนร่วมในการสร้างความรู้ (Co-Creators) (ดร.เมษ ทรงอาจ, 2558: 172)

โดยการพัฒนารูปแบบการสอนแบบ Active Learning จึงหมายถึงการเรียนรู้เชิงรุกเป็นการเรียนรู้ที่ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนหรือดำเนินกิจกรรมต่างๆ ในการเรียน ทำให้เกิดการเรียนรู้ที่มีความหมายเป็นวิธีการเรียนรู้ในระดับที่ผู้เรียนจะสร้างความเข้าใจ และค้นหาความหมายของเนื้อหาสาระ โดยเชื่อมโยงกับประสบการณ์เดิมที่มีอยู่สามารถบูรณาการความรู้ใหม่ที่ได้รับกับความรู้เก่าที่มี จากการที่ผู้สอนได้วิเคราะห์สภาพการเรียนการสอนแล้ว พบว่า ผู้เรียนส่วนใหญ่ไม่ให้ความสนใจกับวิธีสอนแบบบรรยายเท่าที่ควร (Passive Lecture) นักเรียนขาดความกระตือรือร้นในการเรียน และขาดทักษะในการวิเคราะห์ปัญหาที่ซับซ้อน ขาดประสิทธิภาพในการสรุปประเด็น และขาดการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ซึ่งทำให้ขาดทักษะการทำงานร่วมกันเป็นทีม ส่งผลให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ซึ่งการจัดการเรียนการสอนแบบ Active Learning ที่ต้องการให้ผู้เรียนเป็นผู้ลงมือกระทำด้วยตนเอง เพื่อให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ ทั้งนี้ทำให้

เกิดกระบวนการสร้างสร้างใจของผู้เรียน หากผู้สอนนำวิธีการสอนที่ใช้ Active Learning มาใช้ใน ห้องเรียนสร้างวิธีการเรียนการสอนแบบใหม่ขึ้นมาให้น่าเรียนและมีชีวิตชีวา กระตุ้นนิสิตให้เกิดกระบวนการ ตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวังดังที่กล่าวมาได้โดยการนำ Active Learning มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน โดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (พิมพันธ์ เตชะคุปต์, 2548 : 19) สามารถพัฒนาให้ความสนใจของผู้เรียนใน บทเรียนมีมากขึ้น ส่งผลให้ผู้เรียนมีพฤติกรรมการเรียนรู้ที่ดีมากขึ้นได้ ซึ่งนำไปสู่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ดี ขึ้นกว่าเดิม และเป็นแนวทางในการพัฒนาทักษะการเรียนการสอนในรายวิชาอื่นๆ ต่อไป ด้วยเหตุผล ดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาในประเด็นต่างๆ เหล่านี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research Objective)

1. เพื่อศึกษารูปแบบการสอนสังคมศึกษาแบบมีส่วนร่วม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่1 โรงเรียน พระปริยัติธรรมวัดมหาสวัสดิ์วิทยา จังหวัดนครปฐม
2. เพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนและหลัง ของการสอนสังคมศึกษาแบบมีส่วนร่วม ของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนพระปริยัติธรรมวัดมหาสวัสดิ์วิทยา จังหวัดนครปฐม
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะความพึงพอใจของการสอนสังคมศึกษาแบบมีส่วนร่วม ของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนพระปริยัติธรรมวัดมหาสวัสดิ์วิทยา จังหวัดนครปฐม

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

1. รูปแบบการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์การสอนสังคมศึกษาแบบมีส่วนร่วมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 1 โรงเรียนพระปริยัติธรรมวัดมหาสวัสดิ์วิทยา จังหวัดนครปฐมในครั้งนี้ เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods Research) คือมีรูปแบบเป็นทั้งเชิงคุณภาพ และกึ่งการทดลอง (Quasi - Experimental Research) มีวิธีการดำเนินการวิจัยคือ การทดลองจัดการเรียนการสอนสังคมศึกษาแบบมีส่วนร่วม กับกลุ่ม ตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนพระปริยัติธรรมวัดมหาสวัสดิ์วิทยา จังหวัดนครปฐม และ เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผ่านการทำแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน (One Group Pretest – Posttest Design)

2. ประชากร

ที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนพระปริยัติธรรมวัดมหาสวัสดิ์ วิทยา จังหวัดนครปฐม จำนวน 31 คน โดยเลือกใช้กลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

3. รูปแบบการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods Research) คือมีรูปแบบเป็นทั้งเชิง คุณภาพ และกึ่งการทดลอง (Quasi - Experimental Research) วิธีการดำเนินการวิจัยคือ การทดลอง

จัดการเรียนการสอนสังคมศึกษาแบบมีส่วนร่วม กับกลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนพระปริยัติธรรมวัดมหาสวัสดิ์วิทยา จังหวัดนครปฐม และเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผ่านการทำแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน (One Group Pretest – Posttest Design) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

4.1. แผนการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม ในสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม วิชาหน้าที่พลเมือง หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 จำนวน 2 แผน ใช้เวลา 4 ชั่วโมง ในรูปแบบคู่มือสอน

4.2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม วิชาหน้าที่พลเมือง หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 แบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ ในรูปแบบคู่มือสอน

5 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

5.1. ทดสอบก่อนเรียน โดยใช้แบบทดสอบก่อนและหลังเรียนกับกลุ่มตัวอย่าง

5.2. เริ่มดำเนินการสอน โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นใช้เวลาทั้งหมด จำนวน 4 ชั่วโมง โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์การสอนสังคมศึกษา

5.3. เมื่อทดลองสอนโดยใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมแล้ว ก็ทดสอบหลังเรียนโดยใช้แบบทดสอบก่อนและหลังเรียนชุดเดิม

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

6.1. วิเคราะห์การจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์การสอนสังคมศึกษาโดยหาค่าร้อยละ, ค่าเฉลี่ย, ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เป็นรายด้านและโดยรวม

6.2. กรอกข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนลงในโปรแกรมวิเคราะห์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ หาค่า t-test แบบ Dependent

ผลการวิจัย (Research Results)

1. ผลการศึกษาเรื่อง การสอนแบบมีส่วนร่วมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนพระปริยัติธรรมวัดมหาสวัสดิ์วิทยา จังหวัดนครปฐม ในครั้งนี้พบว่าจัดการเรียนการสอนแบบมีส่วนร่วม เป็นการเรียนรู้ที่มีผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Child Centered Learning) เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีบทบาทในการเรียนรู้ผ่านการทดลอง การปฏิบัติ และร่วมมือกันค้นคว้าหาข้อมูล (Active Learning) ซึ่งเป็นกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมและมีปฏิสัมพันธ์กับกิจกรรมในการเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติที่หลากหลาย

รูปแบบ เช่น การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ การระดมสมอง การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ซึ่งทำให้ผู้เรียนได้รับความรู้และประสบการณ์โดยตรง

2. ผลการวิจัยเรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์การสอนสังคมศึกษาแบบมีส่วนร่วมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนพระปริยัติธรรมวัดมหาสวัสดิ์วิทยา จังหวัดนครปฐม ในครั้งนี้โดยภายหลังจากการนำการสอนสังคมศึกษาแบบมีส่วนร่วมไปใช้ให้แก่ผู้เรียน ภายใต้อำนวยการจัดการเรียนรู้ของหน่วยการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง วัฒนธรรมไทย และเรื่อง วัฒนธรรมของประเทศเพื่อนบ้านในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ รายวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม จำนวน 2 แผน พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนมีค่าเฉลี่ยที่สูงขึ้น โดยมีสถิติการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าการทดสอบ t-test ซึ่งคะแนนโดยรวมของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนเรียน มีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 13.87 คะแนน ผลสัมฤทธิ์หลังเรียนเท่ากับ 19.65 และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ก่อนเรียนเท่ากับ 2.54 หลังเรียนเท่ากับ 2.39 ค่าความต่างเฉลี่ยเท่ากับ 1.28 ส่วนค่าสถิติทดสอบ t มีค่าเท่ากับ 25.049 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3. ผลวิเคราะห์ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับการพัฒนาผลสัมฤทธิ์การสอนสังคมศึกษาแบบมีส่วนร่วม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนพระปริยัติธรรมวัดมหาสวัสดิ์วิทยา จังหวัดนครปฐม

3.1. ด้านครูผู้สอน

ปัญหาและอุปสรรค ผู้เรียนจับกลุ่มตามความสนิทของตนเอง เช่นอยู่กับเพื่อน, ครูมีเวลาสอนแนะนำกิจกรรมน้อยเกินไป และ ครูบางคนยังขาดความรู้เกี่ยวกับการใช้สื่อและนวัตกรรมในการสอน

ข้อเสนอแนะ ครูควรมีการใช้การสุ่มในการจัดกิจกรรมแบบกลุ่ม, เพิ่มเวลาในการดำเนินกิจกรรม, จัดอบรมการใช้สื่อและนวัตกรรมเพื่อนำไปใช้ได้ในทุกวิชา

3.2. ด้านเนื้อหา

ปัญหาและอุปสรรค ผู้เรียนยังขาดความรู้ความเข้าใจในเนื้อหา, นักเรียนไม่ทราบเนื้อหาการเรียนว่าเกี่ยวกับเรื่องใด และ เวลาเรียน กับเนื้อหา ไม่สมดุลกัน

ข้อเสนอแนะ ครูควรมีการอธิบายเพิ่มเติมเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจมากขึ้น, ควรมีการสอนในส่วนเนื้อหาเบื้องต้น หรือมีเอกสารประกอบการสอน และ เพิ่มเวลาในการเรียนเพื่อให้เข้าใจในส่วนเนื้อหา

3.3. ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน

ปัญหาและอุปสรรค ผู้เรียนยังขาดความรู้ความเข้าใจในการใช้สื่อประกอบกิจกรรม, นักเรียนบางคนยังขาดการมีส่วนร่วมกับสมาชิกในกลุ่ม และ เวลาจัดกิจกรรมน้อยเกินไป

ข้อเสนอแนะ ครูควรมีการอธิบายเพิ่มเติมเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจมากขึ้น, ควรสร้างกิจกรรมที่ทุกคนต้องมีส่วนร่วมในกลุ่มให้ชัดเจนยิ่งขึ้น และ เพิ่มเวลาในการจัดกิจกรรม

3.4. ด้านการวัดและประเมินผล

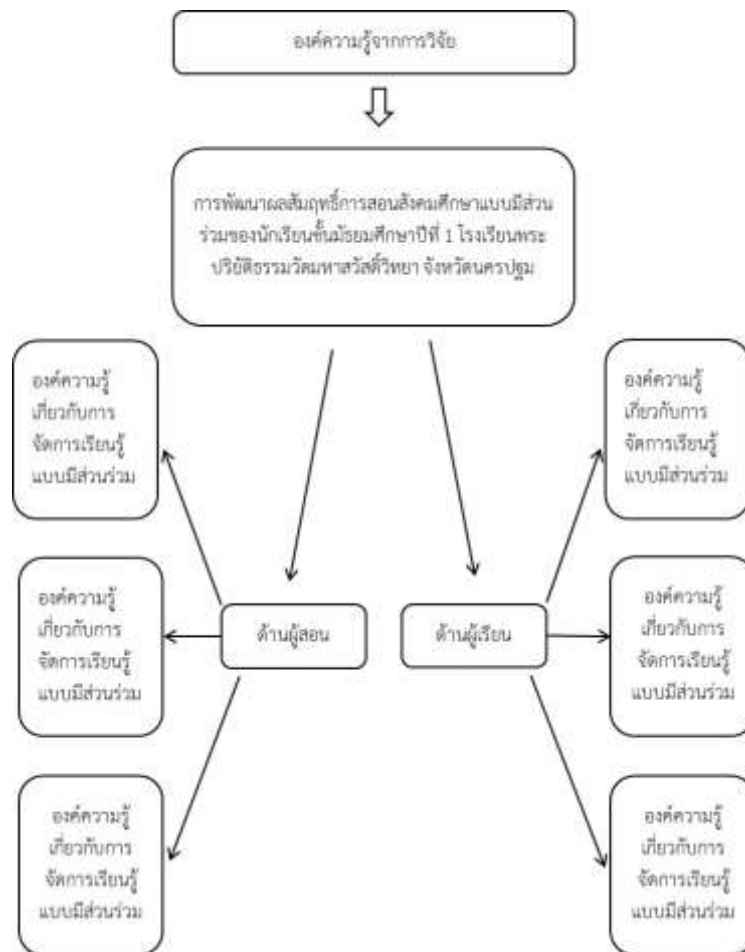
ปัญหาและอุปสรรค ผู้เรียนยังขาดความรู้ความเข้าใจในการใช้สื่อเพื่อวัดผลการเรียน, นักเรียนบางคนยังขาดการมีส่วนร่วมกับสมาชิกในกลุ่ม และ การวัดและประเมินผลยากเกินไปสำหรับนักเรียนกลุ่มที่เป็นต่างชาติ

ข้อเสนอแนะ ครูควรมีการอธิบายเพิ่มเติมเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจมากขึ้น, ควรสร้างกิจกรรมที่ทุกคนต้องมีส่วนร่วมในกลุ่มให้ชัดเจนยิ่งขึ้น และ ควรมีรูปแบบรองรับสำหรับนักเรียนทุกกลุ่ม

องค์ความรู้จากการวิจัย (Research Knowledge)

จากการวิจัยเรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์การสอนสังคมศึกษาแบบมีส่วนร่วมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนพระปริยัติธรรมวัดมหาสวัสดิ์วิทยา จังหวัดนครปฐม ได้พบว่าเป็นอีกวิธีที่สามารถทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้นได้ ซึ่งเกิดองค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัยดังต่อไปนี้

1. ผลลัพธ์ด้านผู้สอน ได้แก่
 - 1) องค์ความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม
 - 2) ทักษะการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม
 - 3) เจตคติต่อการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม
2. ผลลัพธ์ด้านผู้เรียน ได้แก่
 - 1) องค์ความรู้ที่เกิดจากการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม
 - 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น
 - 3) ความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม

แผนภาพที่ 1 องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

จากการวิจัยเรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์การสอนสังคมศึกษาแบบมีส่วนร่วมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนพระปริยัติธรรมวัดมหาสวัสดิ์วิทยา จังหวัดนครปฐมในครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1.1 ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัยพบว่า ปัญหาจากการจัดการเรียนการสอนแบบมีส่วนร่วม การจัดกิจกรรมแบบกลุ่ม เป็นกระบวนการที่สามารถทำให้นักเรียนเกิดความรู้ ทักษะการคิด ทักษะการจัดการกับความรู้ ทักษะการแสดงออก มากกว่าการทำกิจกรรมแบบเดี่ยว

1.2. สารระรายวิชาสังคมศึกษาเป็นรายวิชาที่มีเนื้อหาสาระมาก การนำการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมไปใช้เป็นแนวทางการจัดการเรียนรู้ แทนการบรรยายเพียงอย่างเดียวจึงจะทำให้นักเรียนเกิดความสนใจ และส่งผลทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนดีขึ้นได้

1.3. ข้อเสนอแนะด้านผู้เรียนพบว่า ความตื่นตัวในกิจกรรมด้านพฤติกรรมอาจไม่ก่อให้เกิดความตื่นตัวในกิจกรรมด้านการรู้คิดเสมอไป การที่ผู้สอนให้ความสำคัญกับกิจกรรมด้านพฤติกรรมเพียงอย่างเดียว เช่น การฝึกปฏิบัติ และการอภิปรายในกลุ่มของผู้เรียนเอง โดยไม่ให้ความสำคัญกับกิจกรรมด้านการรู้คิด เช่น การลำดับความคิด และการจัดองค์ความรู้ ซึ่งจะทำให้ประสิทธิผลของการเรียนรู้ลดลง

4) เนื่องจากการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning มีรากฐานมาจากแนวคิดทางการศึกษาที่เน้นการสร้างองค์ความรู้ใหม่ (Constructivist) โดยผู้เรียนเป็นผู้สร้างความรู้จากข้อมูลที่ได้รับมาใหม่ด้วยการนำไปประกอบกับประสบการณ์และความรู้เดิมที่ผ่านมา นอกจากนี้ยังมีมิติของกิจกรรมที่เกี่ยวข้องอยู่ 2 มิติ ได้แก่

-กิจกรรมด้านการรู้คิด (Cognitive Activity)

-กิจกรรมด้านพฤติกรรม (Behavioral Activity)

ผู้นำไปใช้อาจเข้าใจคลาดเคลื่อน ว่าการเรียนรู้แบบนี้ คือรูปแบบที่เน้นความตื่นตัวในกิจกรรมด้านพฤติกรรม (Behavioral Active) โดยเข้าใจว่าความตื่นตัวในกิจกรรมด้านพฤติกรรมจะทำให้เกิดความตื่นตัวในกิจกรรมด้านการรู้คิด (Cognitively Active) ไปเอง จึงเป็นที่มาของการประยุกต์ใช้ผิดๆ ว่าให้ผู้สอนลดบทบาทความเป็นผู้ให้ความรู้ลง เป็นเพียงผู้อำนวยความสะดวก และบริหารจัดการหลักสูตร โดยปล่อยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เองอย่างอิสระจากการทำกิจกรรม และการแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับผู้เรียนด้วยตนเอง ตามยถากรรม โดยผู้เรียนไม่ได้เรียนรู้ พัฒนามิตีด้านการรู้คิดในทุกๆ ด้าน อย่างเหมาะสมแบบที่ควรจะเป็น

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม ครูผู้สอนควรให้คำแนะนำในกระบวนการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจในการทำกิจกรรม

2.2. เนื้อหา และเวลาของกิจกรรมการเรียนรู้ ควรสอดคล้องกับมาตรฐานตัวชี้วัด และช่วงชั้นของนักเรียน และเวลาไม่มาก หรือน้อยจนเกินไป

2.3. การวัดและประเมินผลภายใต้แบบทดสอบควรสอดคล้องกับมาตรฐานตัวชี้วัด และช่วงชั้นของนักเรียนเช่นกัน คือไม่ยาก หรือง่ายจนเกินไป

เอกสารอ้างอิง (References)

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

- เมษ ทรงอาจ. (2558). “รูปแบบการเรียนการสอนรายวิชาจิตวิทยาสำหรับครูโดยใช้การสอนแบบมีส่วนร่วมของนิสิตปริญญาตรี”. *วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต*. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พิมพันธ์ เตชะคุปต์. (2548). *การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง*. กรุงเทพมหานคร: เดอะมาสเตอร์กรุ๊ป แบนเนจเมนท์.
